

# L'OPINIÓ

Any V-Número 375  
Preu: 10 cèntims

• BARCELONA • Dimarts, 16 d'agost de 1932

## «JUSTICIA RAPIDA I SECA...»

### SE SEGUEIXEN DOS PROCEDIMENTS AMB CARACTER SUMARIS- SIM, UN PELS FETS D'ANDALUSIA I UN ALTRE PELS DE MADRID

Sembla que la Direcció de la Guàrdia civil serà suprimida i el Cos dependrà directament de la Subsecretaria de Guerra. El general Cavanelles, que el comandava, ha estat rellevat

HA ESTAT PROCESSAT EL GENERAL GONZALEZ I GONZALEZ, CAP DE LA DIVISIO MILITAR D'ANDALUSIA... HA INGRESSAT A LA PRESO EL COMANDANT MILITAR DE TEROL I EL CONEGUT PER COMTE DE BUSTILLO, EX-ALCALDE DE SEVILLA

## LA NOSTRA JUSTICIA

Es una bella simultaneïtat simbòlica que el moment de fer justícia als enemics de la República sigui també el moment de fer-nos justícia a nosaltres. Entre les moltes coses que ha aclarit la conspiració de Sanjurjo hi ha la netedat republicana de Catalunya i el llaç indestructible que hi ha entre l'autenticitat de la República i la satisfacció espiritual de la nostra pàtria. Exemplars coincidències republicanes! Per a castigar els enemics d'Espanya, cal castigar els enemics de Catalunya. Quan l'espasa de la justícia, drecada, ja callar, esporuguits, els culpables, són els difamadors de Catalunya els qui emmudeixen!

La promulgació de l'Estatut és el definitiu assentament de la República en bases incommovibles. Per això eren els esbucats dels Royos i els Fanjuls; per això, vera els energúmens grotescos, els malevolts insinuatadors miraven de remoure el callu del particularisme anticatalà. La qüestió era adiar, a veure si amb l'agitació de l'Estatut trontollava l'edifici i el podria tornar una "sanjurjada". Però ara amb prou feines gosen piular i han de retirar llurs esmenes a cabassos. ¿Com es gloriejarien, els traïdors o amics i encofradors de traïdors, de llur amor a Espanya? ¿Com cridarien, contra la suposada perfídia catalana, si l'interès més alt de Catalunya apar tan fermament lligat a la República?

En el nou ambient orajat, les Corts Constituents es disposen a fer justícia a Catalunya en la qüestió de la nostra administració de justícia. No creiem que el vot particular del senyor San Andrés, convertit en dictamen, potser encara millorat per alguna esmena dels nostres, trobi gaires obstacles en una Cambra tan ben al·lisonada per fets recents. I una vegada aprovat l'article dotze, només el títol referent a finances pot oferir alguna dificultat, perquè no creiem que ningú s'atreveixi a negar a l'Estatut el caràcter de llei excepcional que els catalans volem donar-li.

El dictamen de l'article dotze dona al nostre Govern la potestat damunt els magistrats que exerciran a Catalunya, i reserva al nostre Parlament la legislació en tots els afers de dret civil. El nostre dret! Recordeu aquelles campanyes a favor del nostre pobre dret, deformat per les sentències foranes. Hi havia qui reduïa la esperança a la compilació en un trist apèndix. D'ara endavant el dret català deixarà d'ésser una pobra flor corsecada i podrà esdevenir una planta vivent, d'on serà esporgat tot el que s'hagi mort, on serà empeltat tot el que el temps ordeni.

Nosaltres no som prou localistes per a creure que tota cosa catalana sigui bona; tanmateix, l'experiència ens fa escèptics respecte l'escatena d'aplicar aquí les coses que no s'han criat entre nosaltres. Però la mateixa experiència ens assegura que pot aclimatar-s'hi tot allò que de bo cria la terra. Salutem, doncs, l'alba del nostre dret renaixent amb l'esperança que Catalunya marcarà aviat la nova norma de l'universalisme, demostrant que en una pàtria petita pot encloure's la grandesa del món.

## MANIFESTACIONS DEL SENYOR COMPANYYS

Saragossa, 16. — "Heraldo de Aragón" publica les següents manifestacions del senyor Companys:

—¿Quan creieu que serà aprovat l'Estatut?

—Sóc menys optimista que Bestelero. No crec que la discussió acabi abans d'últim de mes.

—¿Hi haurà oposició en allò que es refereix a la Justícia?

Els de la Dictadura...  
que la República no va penjar

Madrid, 15. — A la Direcció General de Seguretat han manifestat que la detenció de Ramiro de Maeztu obeeix a la campanya contra la República realitzada per la revista ultra-dretista "Acción Española". L'ordre de detenció està dictada també contra l'ex-ministre Antonio Goicoechea, Víctor Pradera, ex-comte de Vallellano, i l'ex-marquès de Quintanar, col·laboradors de l'esmentada revista.

—Naturalment, i d'importància, perquè presentaran esmenes persones tan importants com Ossorio i Gallardo i Sánchez Román.

—¿A què atribuïu l'animositat que hi ha contra l'Estatut?

—A motius passionals que ja va provocar amb la seva actuació la Lliga. D'haver-se aconseguit el que aquesta pretenia, potser Catalunya seria lliure, però els catalans seriem esclaus, perquè amb el règim mort no hi havia llibertat possible. I ara quelcom de culpa la tenim nosaltres, per no haver recorregut tot Espanya explicant el que és l'Estatut, com som nosaltres i com procedirem. A més, creieu-me que per una part i per l'altra hi hagué gestos i actituds imperitents que han enverinat la qüestió.

—I allò de la Hisenda, ¿serà desglossada de l'Estatut?

—En línies generals això no pot ésser, perquè l'Estatut sense Hisenda no té raó d'ésser ni pot existir. Ja veurem de trobar una fórmula. Potser estan ja concretats els criteris fins en aquesta qüestió.

—I una vegada aprovat l'Estatut, ¿creieu que hi haurà grans complicacions?

BURGOS MAZO HAVIA D'ASSEGURAR LA FUGIDA

Sevilla, 16. —Corren rumors que el general Sanjurjo fugí a Huelva, en veure-ho tot perdut, amb l'esperança que el senyor Burgos Mazo, segons aquestes notícies complicat en la sedició en unió d'altres, li facilitaren la fugida. Però donà la casualitat que el caporal de Seguretat el detingué, quedant així frustrats els plans que se li atribuïen.

Justícia ràpida i seca...  
per no haver de tornar a començar

València, 15. — Al domicili d'Adrià Mur, fou sorpresa, aquesta matinalada passada, una reunió de caràcter tradicionalista.

Foren detinguts el Mur, Miquel Súrria, metge; Rafael García, empleat municipal; el fill de l'ex-marquès de Villeros, Josep Maria, i el sacerdot Josep Martí.

La policia s'incautà d'armes i de documents.

—Quan s'aprovi i s'implanti l'Estatut a Catalunya, demostrarem que som tan espanyols com el que més i ens dedicarem a afirmar i enrobustir l'esperit autonomista de la resta de les nacions amb la nostra actuació i amb el nostre afecte.

Després la conversa derivà vers el moment polític actual, i, per tant, a les conseqüències que forçosament dicta als governants el passat intent subversiu... i el senyor Companys diu: —Jo espero que el Govern actuarà d'acord amb l'emoció revolucionària del poble, per tal que tingui una gran confiança en Azàñ, que, sota la seva aparença de fredor, és de tot el Govern, qui té més sensibilitat política.

—¿Com jutgeu aquest acte del general Sanjurjo?

—Jo crec que l'han enganyat en part; però no dubto que comptava amb valuosos oferiments i que hi havia elements que estaven disposats a acatar els fets consumats, si l'èxit acompanyava els propòsits dels sediciosos.

El cert és que això ha afiançat la República...

—Indubtablement, si el Govern aprofita la lliçó, s'hauran acabat les intentones per molt temps. Del contrari, els que sempre hem estat republicans revolucionaris anirem al front únic, i crec que comptarem amb el poble.

Després, referint-se a la qüestió dels rabassaires, el senyor Companys ha dit:

—Això dels rabassaires, a penes no existeix avui, car en queden molt pocs, per haver estat desposseïts dels seus drets. Avui no hi ha més arrendataris de terres en condicions desfavorables.

"Sanjurjada", sí!...

...Però tan traïdors i tan culpables com Sanjurjo, els altres.

Que ningú no imagini que el cap d'un general pot salvar-los.

LA REFORMA DEL COS DE CARRABINERS

Madrid, 15. — El decret suprimint la Direcció General de Carrabiners disposa que un general de brigada o de divisió, pertanyent o no al Cos, exerceixi les funcions d'inspector, dependent directament del ministre de la Guerra. Els assumptes de la Direcció passen a les diferents seccions

MES DETENCIONS, A CADIZ

Cádiz, 15. — L'Ajuntament, en la sessió celebrada, acordà enviar telegrams d'adhesió al Govern. President de la República i president de les Corts, protestant contra el moviment monàrquic i demanant el rigorós càstig dels culpables.

El governador ha manifestat que es practicaran més detencions relacionades amb el passat moviment.

S'ha reunit la Diputació Provincial acordant deixar cessants onze funcionaris que laboren contra la República.

MARCH I LA SUBLEVACIO

Madrid, 15. — Diu un periòdic: "Si hemos de creer lo que asegura persona que está en condiciones de tener una información exacta, es conocido el plan de ataque a que debían ajustarse los conspiradores. Dicho plan, a lo que se nos asegura, era particularmente minucioso y preveía todos los golpes de mano que era preciso dar para apoderarse por completo de los resortes del mando. En un punto el plan carecía de sentido: en el de suponer que todos los ataques habían de cumplirse al pie de la letra y ser coronados por el éxito. Se comprueba por este dato que los conspiradores tenían confianza absoluta en todos los comprometidos, siendo ahora cuando han salido de su error. Para realizar todo proyecto había, en primer lugar, una abundancia de dinero extraordinaria. En este punto concreto, la persona que nos facilita oportunidad de escribir estas líneas hace su afirmación con particular convicción. El dinero —nos dice— era abundantísimo. Se venía recaudando desde hace algún tiempo. Es probable que una famosa suscripción abierta y cubierta por entidades industriales y bancarias, organizada con el pretexto de oponerse a la política socializante del Gobierno, y de un modo particular contra la Ley del control en las industrias, haya servido de un otra suscripción de carácter monárquico principal para engrosar esta quico y sedicioso. Es este un detalle que habrá de ser esclarecido por las autoridades encargadas de averiguar todo lo que concierne a la fracasada conspiración. El dinero, como digo, ha jugado un papel principalísimo en este negocio e incurrirá en torpeza periodística evidente si desdaban considerar el caso de un

conocido personaje, muy traído y llevado en estos días, hombre que ha pasado por todas las aguas y leñas de la vida, y que al presente se encuentra encarcelado. ¿Ha jugado algún papel en la conspiración este hombre turbio? Adviertan ustedes que no hago sino formular la pregunta. Con un fundamento. Este: que si el ministro de la Guerra descubre la ausencia de Sanjurjo de Madrid es, precisamente, porque se ha encargado de realizar una gestión cerca de él por indicación del ministro de Hacienda.

¿A qué se debe esta gestión? ¿Qué es lo que la hace necesaria? No nos equivocaremos nada si aseguramos que lo que hace precisa esta gestión es un negocio de contrabando de tabaco.

Esperemos que llegue a saberse, y no olvidemos aquella gravísima afirmación del ministro de Hacienda: "O la República reduce a este hombre, o ese hombre reduce a la República". Conviene que tengamos en cuenta—apunta nuestro informador—unas palabras del discurso del Sr. Azáñ. Son aquellas en que afirma que los sublevados descontaban su derrota en Madrid y confiaban su triunfo a las provincias. Estas palabras indican no pocas cosas. En efecto; salvando las excepciones de rigor, parece que lo que

(Segueix a la pàgina 10)

Homenatge al ti-  
nent coronel Man-  
gada

Madrid, 15. — L'Ateneu de Madrid ha iniciat, amb motiu d'haver estat posat en llibertat el ti-  
nent coronel Mangada, una subscripció popular amb la quota mínima de vint-i-cinc cèntims, per tal de lliurar-li un bastó de comandament que li serveixi d'insígnia en el primer càrrec que la República li concedeixi.

Els que simpatitzen amb aquesta idea poden adherir-se a la secretaria de l'Ateneu, indicant "Homenatge a Mangada", els que facin el lliurament des de provincies.

La guàrdia d'assalt

Madrid, 15. —Persones ben assabentades afirmen que es projecta ampliar el cos de guàrdies d'assalt fins al número de 16.000 homes. Fins ara, en el pressupost de la Direcció de Seguretat, no s'ha fet cap avenç en aquest sentit. El que sí és un fet és que el cos d'assalt serà dotat de tots els mitjans necessaris per a dissoldre les multituds. Es esperada l'arribada d'un dipòsit d'aigua a pressió.